

Úvod do evropského práva

Doc. JUDr. David Sehnálek, Ph.D.
David.sehnalek@law.muni.cz

Obsah přednášky

Trojí podstata práva **(zaměřeno na nadstátnost)**

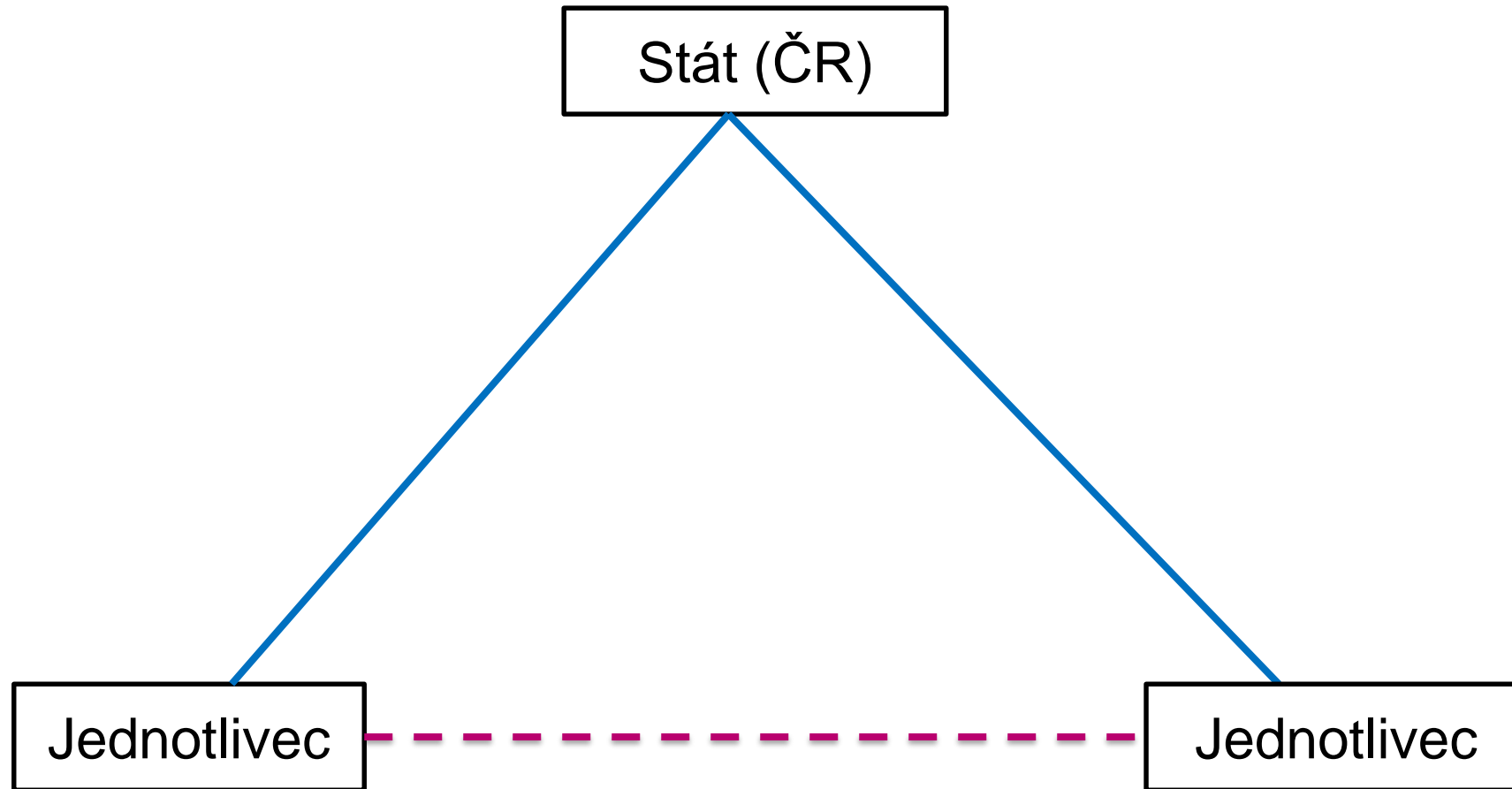
Otázky:

1. Čím je Evropská unie specifická a co z toho vyplývá pro Vás?
2. Co se rozumí pojmem „nadstátnost“?

Úvodní charakteristika práva

- Právo = strukturovaný normativní systém jehož prostřednictvím jsou regulovány vztahy ve společnosti
- Některé důležité charakteristiky:
 - Tvorba státem
 - Vynutitelnost
 - Teritorialita
 - Subordinační charakter
- Právní řád ČR = systém pramenů práva, obsahující právní normy České republiky

Působení vnitrostátního práva

Duální podstata práva – mezinárodní právo

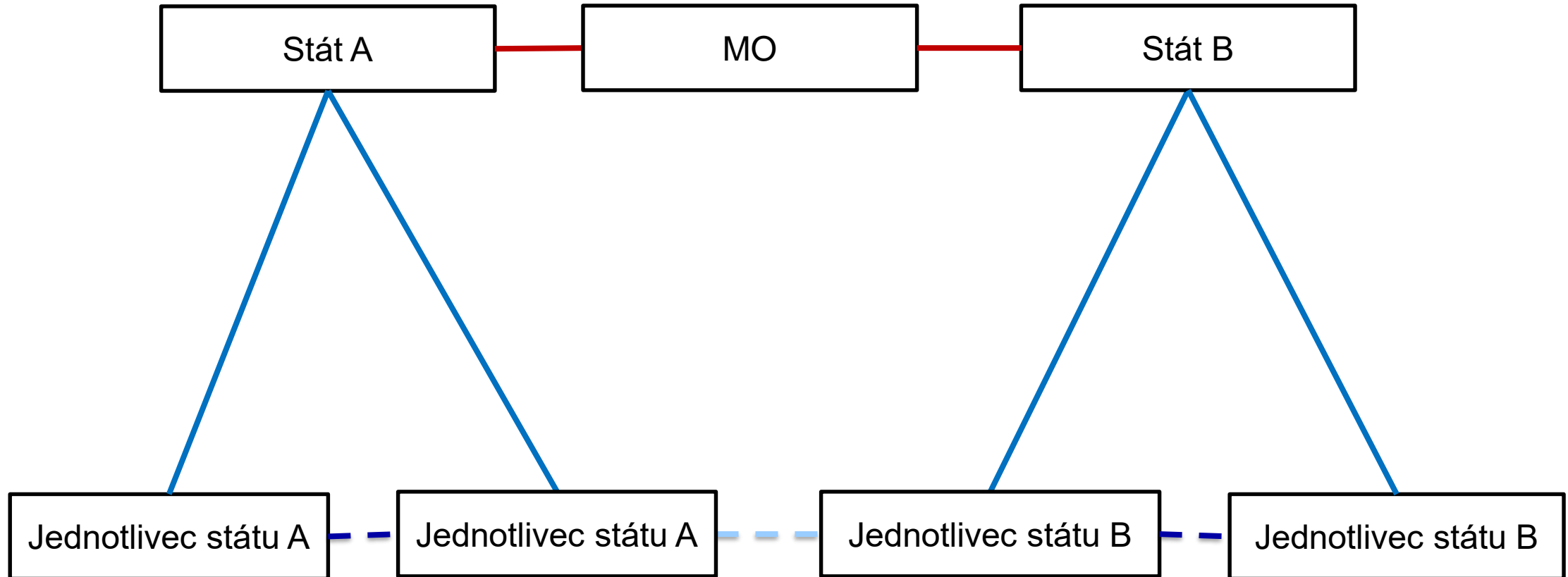
- Vztahy v mezinárodní společnosti jsou rovněž regulovány – mezinárodním právem veřejným (MPV)
- Subjektem MPV
 - státy (suverenita!)
 - odvozeně mezinárodní organizace (MO)
- Prameny MPV? ...
- Některé charakteristiky:
 - Tvorba státy
 - Koordinační charakter
 - Obtížné prosazování („anarchický“ systém)
- Nevýhody této koncepce? – vliv na fungování MO...

Působení mezinárodního práva

A teď souhrnně...

Novum: nadstátní koncepce

- omezení svrchovanosti a přenos některých pravomocí z čl. st. na nový subjekt – ES (nyní EU), kt. disponuje pravomocí náležející jinak jen státům (tj. mocí nadstátní);
- ES (nyní EU) disponuje (přenesenou) mocí:
 - Zákonodárnou
 - Výkonnou
 - Soudní
- Projevy nadstátnosti:
 - Ve sféře **tvorby vůle**: vytvářena v orgánech zastupujících čl. státy a orgánech nezávislých
 - Ve sféře **rozhodování**: většinově + nerovné postavení států
 - Ve sféře **práva**: přímo a přednostně použitelné právo
 - Ve sféře **finanční**: vlastní zdroje a vlastní rozpočet

Charakteristika práva EU

- Samostatný (tj. „třetí“) právní systém
- Vytvářeno:
 - Činností členských států (tzv. primární právo)
 - Činností orgánů Evropské unie (legislativní pravomoc) (tzv. sekundární právo)
- Prameny:
 - Zakládací smlouvy
 - Nařízení a směrnice
- Adresátem
 - Unie sama
 - Členské státy
 - **Jednotlivci**
- Vyhlásování – Úřední věstník EU
- Subordinační charakter, „nástroj integrace“
- Zásady aplikace určuje samo! (srov. mezinárodní právo)

